am Beispiel/ob primeru

Kluge Köpfe in der Freizeit
Bistre glave v prostem času

Mitglieder der Arbeitsgruppe /
člani/ce delovne skupine

Mag. Dr. Sabine Buchwald
BEd Angelika Burkhardt
MMag. Tatjana Demšar
MMag. Reinhold Jannach
Mag. Jana Kacianka, BEd
BEd Mateja Walter

Fachberatung /
strokovni svetovalec

Mag. Dr. Michael Vrbinc

Hörverstehen und Sprechen
Slušno razumevanje in govorno sporočanje

Leseverstehen
Bralno razumevanje

Schreiben
Pisno sporočanje

Sprachbewusstsein
(Dieser Bereich ist integraler Bestandteil aller anderen Kompetenzbereiche)
Jezikovno zavedanje
(to področje je sestavni del vseh ostalih kompetenčnih področij)

Sprachmittlung
(Dieser Bereich ist integraler Bestandteil aller anderen Kompetenzbereiche)
Jezikovno posredništvo
(to področje je sestavni del vseh ostalih kompetenčnih področij)

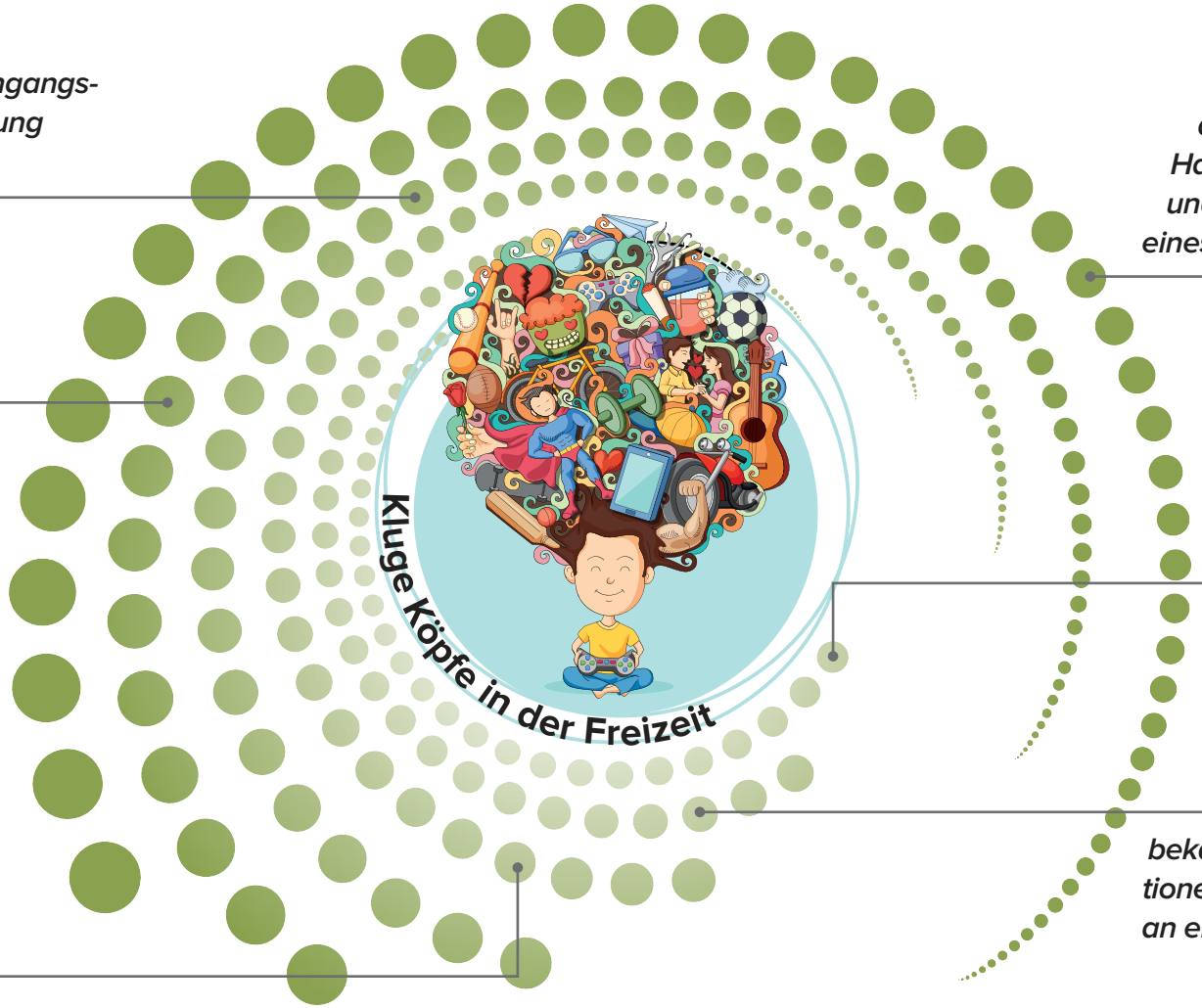
DE

Hörverstehen

Schülerinnen und Schüler können ...

einem Gespräch in Standard- und Umgangssprache folgen und sich eine Vorstellung über den Inhalt machen

das Wesentliche aus Fernsehausschnitten verstehen

den Gesprächen der Hauptdarsteller folgen und die Hauptaussage eines Filmes erschließen

Wortschatz und Wortverbindungen zum Thema Freizeit und Hobbies verstehen

bekannte Rechenoperationen verstehen und sie an einem neuen Beispiel

einem Telefongespräch folgen und gehörte Informationen ergänzen

ANSPRUCHSVOLL

LEICHT

SL

Slušno razumevanje

Učenke in učenci ...

sledijo govoru v standardnem in pogovornem jeziku in si oblikujejo predstavo o vsebini

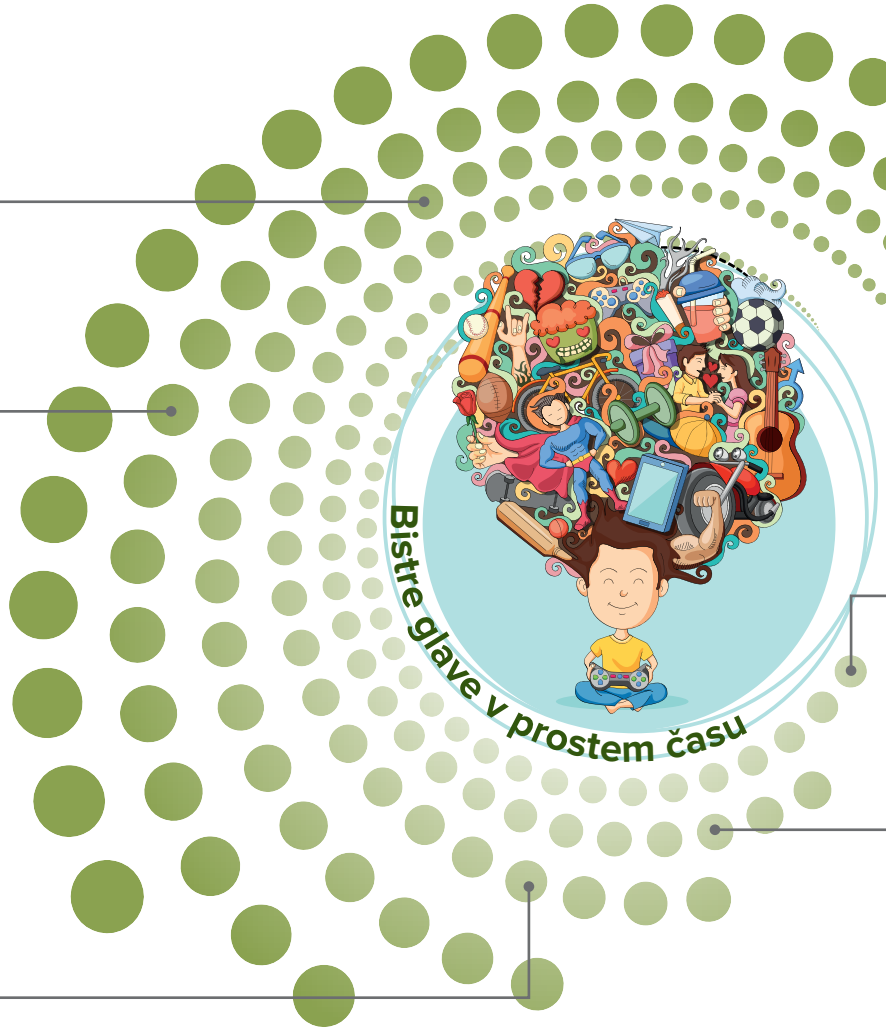
razumejo bistvo televizijskih odlomkov, podprtih s sliko in brez nje

sledijo telefonskemu pogovoru in dopolnjujejo informacije, ki jih slušno zaznajo

sledijo govoru glavnih filmskih likov in razberejo glavno misel filma

razumejo pogosto besedišče in besedne zveze, ki se nanašajo na prosti čas in konjičke

razumejo znana dejstva, povezana z računskimi operacijami, in jih uporabljajo ob novem primeru

ZAHTEVNO

LAHKO

DE

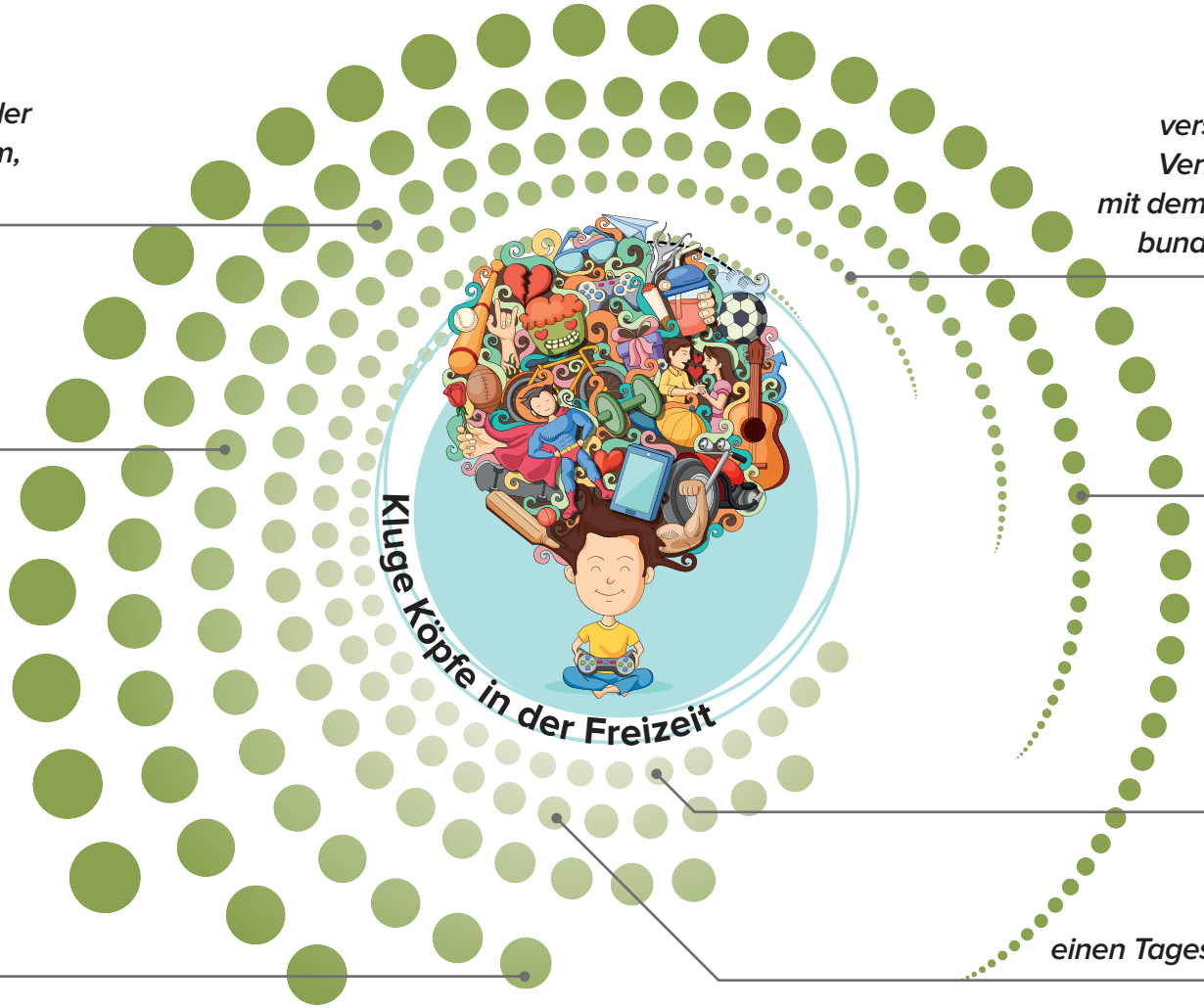
Sprechen

Schülerinnen und Schüler können ...

Informationen über alltägliche Dinge, verbunden mit Freizeitaktivitäten, in der Gegenwarts- und Vergangenheitsform, erschließen und austauschen

sich über den Inhalt und die Hauptfiguren eines Filmes austauschen

den Inhalt eines jugendliterarischen Textes erörtern und auf konkrete Fragen antworten

verständliche Sätze mit Verben, die unmittelbar mit dem Thema Freizeit verbunden sind, formulieren

Gefühle zu Filmszenen ausdrücken

einfache Wörter und Wortverbindungen verwenden um Freizeit und Hobbies zu beschreiben

einen Tagesablauf beschreiben

ANSPRUCHSVOLL

LEICHT

SL

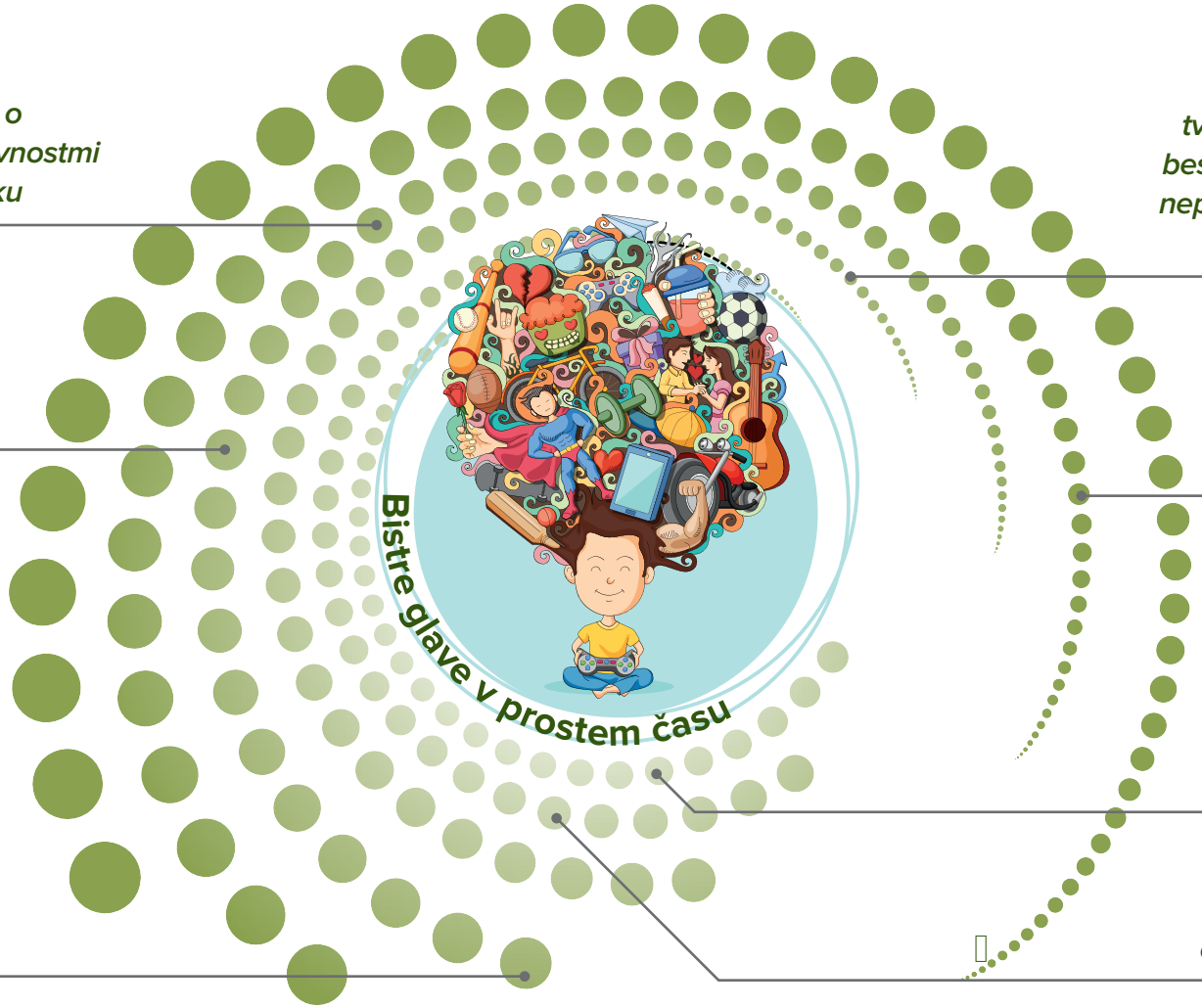
Govorno sporočanje

Učenke in učenci ...

sklepajo in si izmenjavajo informacije o vsakdanjih stvareh, povezanih z dejavnostmi prostega časa v sedanjiku in pretekliku

sporazumevajo se o vsebini in glavnih junakih filma

razpravljajo o vsebini mladinskega literarnega besedila in odgovarjajo na konkretna vprašanja

tvorijo jasne stavke in besedila z glagoli, ki so neposredno povezani s prostim časom

izražajo čustva o prizorih iz filma

uporabljajo preproste besede in besedne zveze, s katerimi opisujejo prosti čas in konjičke

opišejo potek dneva

ZAHTEVNO

LAHKO

DE

Leseverstehen

Schülerinnen und Schüler können ...

durch wiederholtes Lesen von Texten in Rätselform ihre Lesekompetenz steigern

kurze und einfache Texte zum Thema Freizeit lesen und verstehen

die Beschreibung eines Tagesablaufs gut verstehen

ANSPRUCHSVOLL

LEICHT

Informationen, die in Textsorten (z. B. Rezension und E-Mail) bereitgestellt werden, erfassen und verbinden

Rätsel aus dem Bereich der Mathematik und der Tierwelt, deren Lösung Lesekompetenz erfordert, verstehen und entschlüsseln

eine E-Mail lesen und das Wesentliche der Nachricht erfassen

kürzere und längere Texte der slowenischen Jugendliteratur lesen und verstehen und auf Fragen darüber antworten

SL

Bralno razumevanje

Učenke in učenci ...

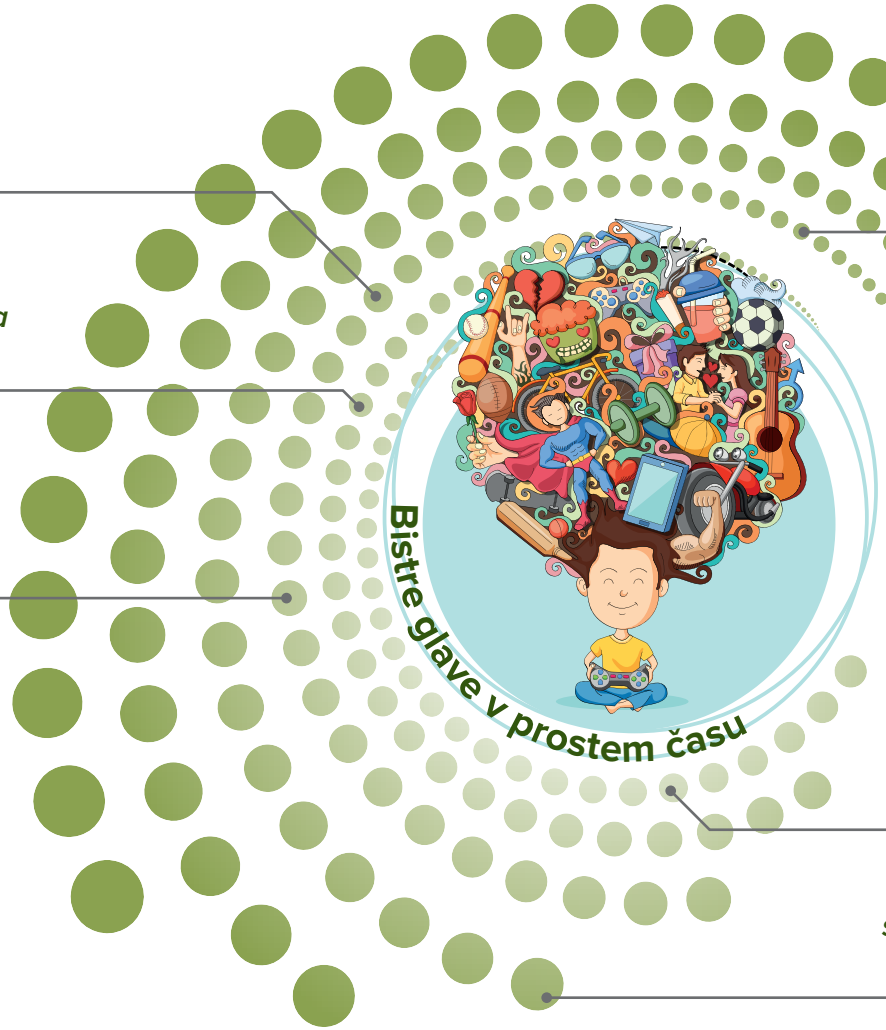
s ponovnim branjem besedil za bistre glave urijo bralno kompetenco

berejo in razumejo krajša in preprosta besedila na temo prosti čas

dobro razumejo opis poteka dneva

ZAHTEVNO

LAHKO

dojamejo in povežejo informacije, ki so podane v besedilnih vrstah (ocena in elektronska pošta)

za razrešitev ugank za bistre glave s področja matematike in nevarnih živalih podrobno berejo in razumejo besedila, ki zahtevajo bralno razumevanje

berejo elektronsko pošto in dojamejo bistvo sporočila

berejo in razumejo krajša in daljša besedila slovenske mladinske literature in odgovarjajo na zastavljena vprašanja

DE

Schreiben

Schülerinnen und Schüler können ...

im kreativen Schreiben über erfundene Ereignisse und Erlebnisse erzählen

herausfinden und beschreiben, was sie in der Freizeit gerne machen

bereitgestellte Informationen nutzen um E-Mails, kurze Nachrichten und Rezensionen zu schreiben

ANSPRUCHSVOLL

LEICHT

Erfahrungen und Eindrücke von Erlebnissen vergleichen und beschreiben

eine Filmrezension verfassen und ihr Wissen auf andere Textsorten übertragen (z. B. Theaterrezension, Buchrezension)

angeleitete einfache Texte zu Themen wie z. B. Tagesablauf, Freizeitaktivitäten verfassen

im Infinitiv und der 1. Person Singular über Freizeitaktivitäten sprechen

einfache Texte über persönliche Interessen und Freizeitbeschäftigungen verfassen

SL

Pisno sporočanje

Učenke/učenci...

udejstvujejo se z ustvarjalnim pisanjem o izmišljenih dogodkih in doživetjih

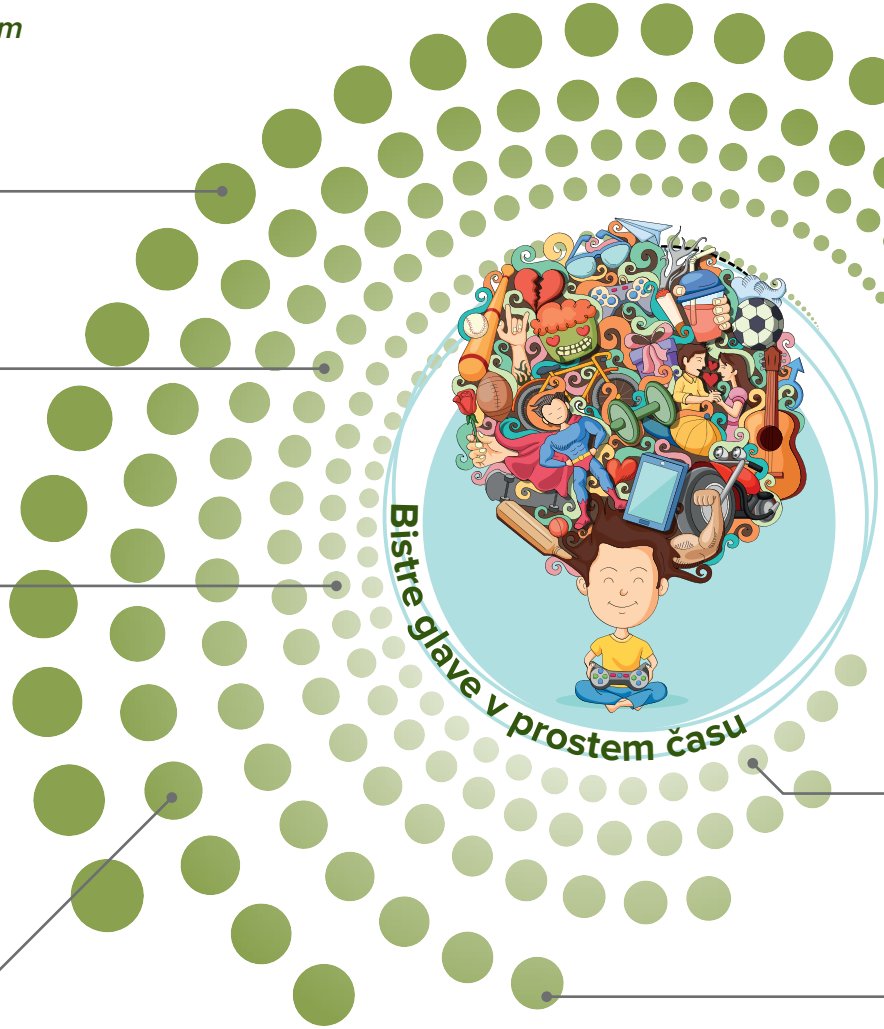
ugotovljajo in pisno izražajo, kaj radi delajo v prostem času

uporabljajo podane informacije za pisanje elektronskega pisma, kratkih sporočil in ocene

ZAHTEVNO

LAHKO

primerjajo in opisujejo izkušnje in vtise doživetij

napišejo oceno filma in znanje prenesejo na druge besedilne vrste (ocena gledališke igre, ocena knjige)

po navodilu sestavljajo preprosta tematska besedila (opis dneva in dejavnosti v prostem času)

za izražanje dejavnosti v prostem času uporabljajo nedoločnik in prvo osebo ednine v sedanjiku

pišejo preprosta besedila o osebnih interesih in oblikovanju prostega časa

DE

Sprachbewusstsein

Schülerinnen und Schüler können ...

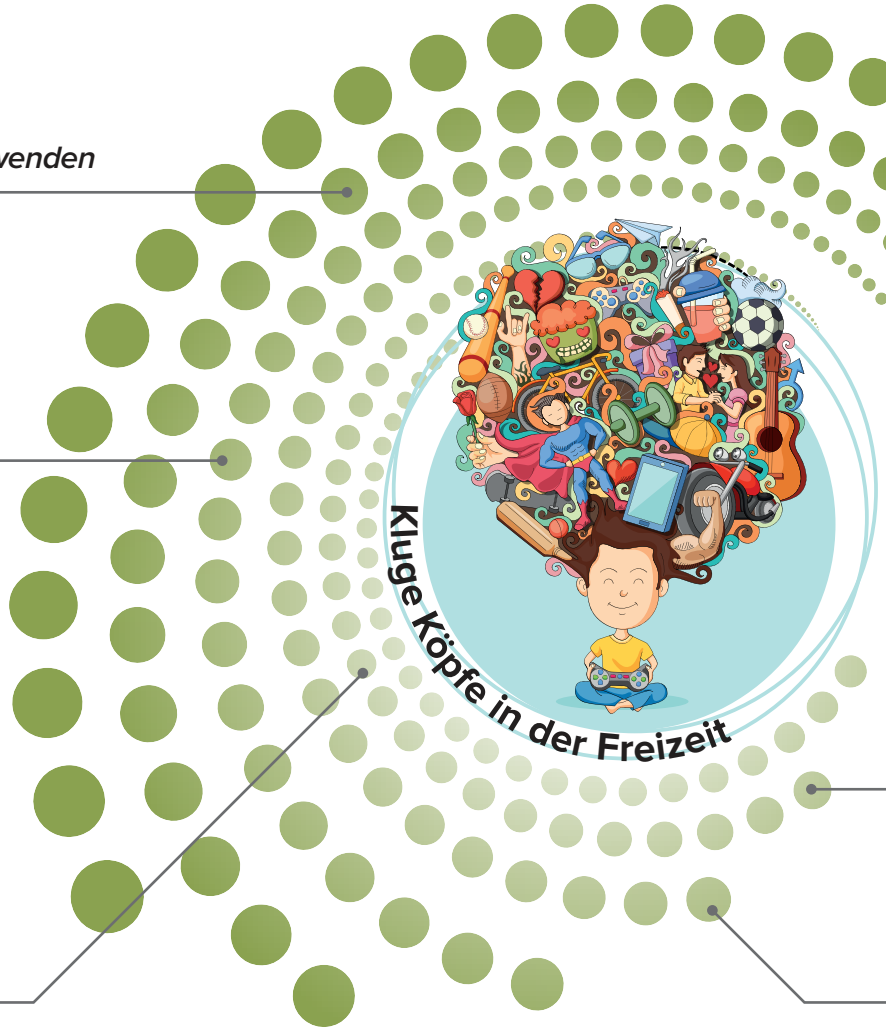
Synonyme der Wortverbindung am Wettkampf teilnehmen in Sätzen verwenden

digitale Wörterbücher verwenden um slowenische Redewendungen zu verstehen und ihre deutschen Entsprechungen zu suchen

ANSPRUCHSVOLL

LEICHT

Adverbien richtig anwenden um sinnvolle Sätze zu bilden

Redewendungen für eigene Beispiele einsetzen und Ähnlichkeiten und Unterschiede herausarbeiten

Verben richtig anwenden um Zeitformen zu bilden, die gegenwärtige oder vergangene Ereignisse sowie Pläne für die Zukunft beschreiben

Mengenangaben richtig verwenden

die Definition einer Textsorte wiedergeben und wissen, wie man sie verfasst

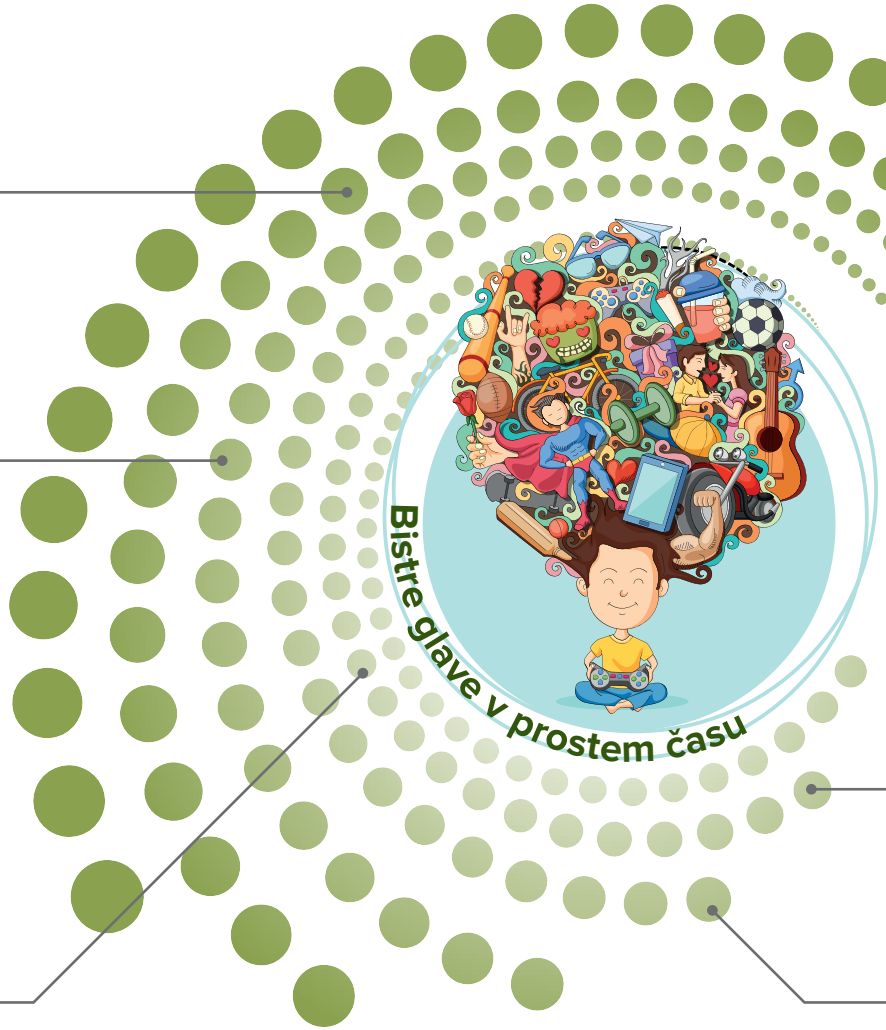
SL

Jezikovno zavedanje

Učenke/učenci...

v povedih uporabljajo sopomenke pojma tekmovati

se ukvarjajo z digitalnim slovarjem za razumevanje frazemov v slovenskem jeziku in iščejo ustreznike v nemškem jeziku

frazeme uporabljajo za izražanje lastnih primerov in primerjajo podobnosti in razlike

ustrezno uporabljajo glagole za tvorjenje časov, ki opisujejo sedanje ali pretekle dogodke in načrte za prihodnost

razčlenijo in ustrezno uporabljajo količinske izraze

vejo za definicijo besedilne vrste in kako jo zasnujejo

pravilno uporabljajo prislove za tvorjenje smiselnih stavkov

ZAHTEVNO

LAHKO

SLOWENISCH
FÜR DIE SEKUNDARSTUFE I

SLOVENŠČINA
ZA SEKUNDARNO STOPNJO I

ÜBUNGEN
VAJE

Exemplarische Übungsbeispiele für den Unterricht

Kluge Köpfe in der Freizeit

Vzorčni primeri za pouk

Bistre glave v prostem času

MOJ PROSTI ČAS

Povej in napiši, kaj rad_ delaš.

plavati
potovati
kolesariti
poslušati glasbo
fotografirati
igrati košarko
teči
plesati
hoditi na koncerte
igrati nogomet
sprehajati se
nakupovati
počivati
hoditi v kino
pošiljati SMS-e

delati na vrtu
igrati kitaro
hoditi na fitnes
pogovarjati se
hoditi v naravo
igrati klavir
brati knjigo
gledati televizijo
rolati
telefonirati
hoditi v gledališče
brskati po internetu
biti na Facebooku
igrati igrice na računalniku

hoditi na pijačo
povabiti prijatelje
smučati
igrati odbojko
loviti ribe
hoditi na zabave / žure
igrati hokej
hoditi v gore
hoditi na jogo
igrati družabne igre
kuhati
igrati šah
spati

Rad_ ...

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____.

MOJ PROSTI ČAS

Vprašaj sošolko ali sošolca in označi, kaj dela vedno, včasih ali nikoli.

IME SOŠOLKE / SOŠOLCA:	_____			_____			_____		
KAKO POGOSTO?	**VEDNO**	**VČASIH**	**NIKOLI**	**VEDNO**	**VČASIH**	**NIKOLI**	**VEDNO**	**VČASIH**	**NIKOLI**
... poslušaš pop glasbo?	○	○	○	○	○	○	○	○	○
... bereš v postelji?	○	○	○	○	○	○	○	○	○
... kuhaš špagete?	○	○	○	○	○	○	○	○	○
... greš na jogo?	○	○	○	○	○	○	○	○	○
... si zvečer na Facebooku?	○	○	○	○	○	○	○	○	○
... gledaš televizijske serije?	○	○	○	○	○	○	○	○	○
... delaš na vrtu?	○	○	○	○	○	○	○	○	○
... hodiš sam_ v kino?	○	○	○	○	○	○	○	○	○
... pošiljaš SMS-e in smeške?	○	○	○	○	○	○	○	○	○
... se sprehajaš s psom?	○	○	○	○	○	○	○	○	○
_____	○	○	○	○	○	○	○	○	○
_____	○	○	○	○	○	○	○	○	○

Poročaj o rezultatih. Napiši stavke, kot kaže primer.

Marko vedno bere v postelji. Zala včasih kuha špagete. Jan nikoli ne hodi na jogo.

_____

_____

MOJ PROSTI ČAS

Preberi besedilo in poročaj sošolki ali sošolcu, kaj dela Matic v prostem času.

V prostem času se vedno ukvarjam s športom. Zelo rad igram nogomet in kolesarim. Rad tudi rolam. Popoldne hodim pogosto na fitnes ali igram igrice na računalniku. Včasih povabim prijatelje, da skupaj poslušamo glasbo. Zvečer po navadi gledam televizijo ali sem na Facebooku. Ko imam čas, grem v kino.

Kaj delaš v prostem času? Napiši kratek spis. Uporabi predlagane prislove.

zjutraj	dopoldne
popoldne	zvečer
vedno	po navadi
pogosto	ponoči
včasih	nikoli ne

V prostem času ...

MOJ PROSTI ČAS

Preberi besedilo in označi, kaj je res in kaj ne.

Maja Novak je študentka. Stara je devetnajst let. Ob sobotah rada dolgo spi in ponavadi vstaja pozno. Zjutraj vedno bere časopis in posluša radio. Potem pospravlja sobo. Vsako soboto se ukvarja s športom. Zelo rada hodi na jogo ali igra odbojko. Velikokrat hodi v gore in pleza. Popoldne rada počiva in včasih brska po internetu. Zvečer gleda filme po televiziji ali se pogovarja s prijateljicami.

	RES JE.	NI RES.
Maja rada dolgo spi.	○	○
Zjutraj vedno bere revijo.	○	○
Vsako nedeljo se ukvarja s športom.	○	○
Zelo rada igra odbojko.	○	○
Včasih je na Facebooku.	○	○
Zvečer gleda po televiziji šport.	○	○

Napiši besedilo o Maji Novak v prvi osebi ednine.

Sem Maja Novak ...

Napiši pet vprašanj, ki bi jih še rad vprašal Majo Novak. Uporabi glagole:

plavati, nakupovati, plesati, potovati, kuhati

Maja, ali rada ...

MOJ PROSTI ČAS

Vprašaj sošolko ali sošolca, kaj dela pozimi, spomladi/vigredi, poleti in jeseni.
Uporabi predlagane glagole iz okvira in dopolni spodnjo tabelo v tretji osebi ednine.

rolati	smučati	plavati	hoditi v gore	hoditi na sprehod	igrati odbojko
igrati košarko	kolesariti	teči	drsati	plezati	loviti ribe

IME SOŠOLKE / SOŠOLCA:	POZIMI	SPOMLADI/VIGREDI	POLETI	JESENI

Poročaj o rezultatih. Napiši stavke, kot kaže primer.

Jeseni lovi Marko ribe.

ELEKTRONSKI MEDIJI

Preberi elektronsko pošto.

New message

To tina.kos@gmail.com

Subject **Moj dan**

Draga Tina,

Vesela sem, da si mi spet pisala in zelo rada ti opišem svoj dan.

Zjutraj vedno vstanem ob 06.00. Nato se umijem, oblečem in zajtrkujem. Najrajši jem kruh z marmelado in pijem kakav. Potem se odpravim na avtobus in se peljem v šolo. Pouk se začne ob 07.40. Moj najljubši dan je torek. V torek imam samo pet ur. Moja najljubša predmeta sta šport in odmor 😀 Malicam kruh s klobaso in pijem sok. Po šoli grem na avtobus in se peljem domov. Opoldne me čaka dobro kosilo. Po kosilu delam domačo nalogo in se učim. V torek popoldne treniram nogomet. Ko pridem domov, se stuširam in potem pogosto gledam televizijo. Ob 21.00 grem po navadi spat.

Takšen je moj dan. Kakšen je tvoj dan? Zelo bi se veselila, če bi mi opisala svoj dan 😀.

Veselim se že na tvoje sporočilo 😀.

Pozdravčke,
Mira

SEND

Pogovarjaj se s sošolko ali sošolcem.
Odgovorita na naslednja vprašanja.

Kdaj vstane Mira?

Kaj dela zjutraj?

Kateri je njen najljubši dan?

Kaj počne dopoldne?

S čim se ukvarja popoldne?

Napiši odgovore na vprašanja.

Miri napiši po elektronski pošti,
kako oblikuješ svoj dan.

VIKEND, KI MI JE BIL VŠEČ

Kaj si delal_ za vikend? Pogovarjaj se s sošolko ali sošolcem.
Napiši e-mail prijateljici ali prijatelju. Pomagaj si s slikami.

Pozdravljen_!

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Preberi telefonski pogovor.

Živjo, Jani. Kaj delaš danes zvečer?

Živjo, Simon. Ne vem še. Imaš idejo?

A greva v kino? Fast&Furious je. Menda je dober film.

Ja, kul ideja. Kdaj se srečava?

Ob šestih v Cine Cityju v Celovcu. A je v redu?

Ja. Se že veselim.

Adijo.

Označi, kaj je res in kaj ne.
Neresnične trditve nadomesti z ustreznimi.

	RES JE.	NI RES.
Jani in Simon si pišeta sporočilo.	○	○
Simon bi rad šel v muzej.	○	○
Jani pravi, da je »Pets« dober film.	○	○
Ob šestih se srečata v Cine Cityju.	○	○

VIKEND, KI MI JE BIL VŠEČ

Poslušaj telefonski pogovor in dopolni besedilo.

Živjo, Barbara. Kaj delaš danes _____?

Živjo, Marko. Grem nakupovat. Greš z mano?

Kaj bi _____ kupila?

Potrebujem nove _____.

Že veš, kje jih boš kupila?

Ne, šla bi pogledat po _____.

Ne zameri, ampak ne hodim rad po trgovinah.

Razumem, bom _____ Majo, ali bi šla z mano.

Pozneje se lahko dobiva na _____.

Rade volje, potem ti lahko _____

še nove čevlje.

Prav, _____ me, ko boš gotova z nakupi.

Dobro, do pozneje.

Odgovori na SMS-sporočilo.

Živjo, Nina. Kaj delaš danes popoldne? Greva na sladoled? LP Sara

_____

Ob 19.00 praznujem rojstni dan. Pridi v kavarno Klik in praznuj z mano. Lp

_____

Hej, Nino. Kaj delaš popoldne? A mi lahko razložiš domačo nalogo? Lp

_____

Živjo, Simon. A greva zvečer v mesto na pijačo? Lp

_____

Hej, Nik. A greva danes popoldne na bazen? Ana gre tudi. Lp

_____

OCENA

Preberi, kaj je ocena in kako jo napišemo.

Ocena je besedilo, v katerem podamo svoje mnenje o izbranem delu, npr. knjigi ali filmu.

Povemo, kaj se nam zdi zanimivo in dobro in kaj pomanjkljivo in dolgočasno.

Ocena je vedno subjektivna, kljub temu skušamo svoje mnenje objektivno utemljiti.

Kratko oceno imenujemo recenzijo.

1. Uvodni del: Predstavimo izbrano delo: navedemo podatke o delu,
   a) knjiga: naslov, podatki o avtorici / avtorju, založbi, letu izdaje.
   b) film: naslov, podatki o režiserki / režiserju, zasedbi igralk / igralcev, glasbi.
2. Jedrni del: Razmislimo o vsebini, glavnem problemu, sporočilu, slogu, ...
3. Zaključni del: Zaključimo z mislijo, ki kaže na splošen vtis o delu.

Oglej si film ***Vlomilci delajo poleti.***
Odgovori na vprašanja in napiši ustrezne podatke.

1. Kako se imenuje družina? _____
2. Naštej družinske člane: _____
3. Zgodba se dogaja: ◯ v Celovcu ◯ na morju ◯ v Ljubljani
4. Koliko denarja je poslovni partner Maži dolžen družini? _____
5. Opiši, kaj se zgodi še isti dan na morju? _____
6. Kaj ukrene družina proti vlomu? _____
7. Koga vse sumijo kraje? _____
8. Ker se družina boji, da bi jim ukradili še avto, se odloči ... _____

   _____
9. Koga spozna hčerka na plaži? _____
10. Tudi poslovni partner Maži je na morju. Kdo ga obiskuje in zakaj?

    _____
11. Kaj jim mora povedati Maži? _____
12. Kako se končajo počitnice? _____

    _____

OCENA

Preberi oceno in označi, ali ustreza navodilom pisanja ocene.

V koprodukciji RTV Slovenija in produkcijske hiše Dogodek, d.o.o. je leta 2010 nastal slovenski film *Vlomilci delajo poleti.* Film je režijski prvenec igralca in scenarista Romana Končarja in je nastal po istoimenski literarni predlogi Ivana Sivca. V glavnih vlogah poleg omenjenega Romana Končarja kot očeta Janeza nastopajo med drugimi Nina Ivanič (mama Maša) ter otroka Ondina Kerec (12-letna hčerka Tinka) in Črtomir Perharič (8-letni sin Nejc).

Film *Vlomilci delajo poleti* je družinska komedija. Štiričlanska družina Erjavec se odpravi na počitnice na slovensko obmorsko naselje, imenovano *Natura.* Že prvi dan na morju ostane družina brez denarja. Ker ne zaupajo ne policiji ne sosedom, niti osebju naselja, se družinski člani odločijo, da bodo vlomilce poiskali kar sami. Kot pravi zasebni kriminalisti se zapletejo v nešteto smešnih dogodkov od začetka vse do konca filma. Sami o sebi so prepričani, da niso normalni, zato pa čim bolj genialni in tako jim končno res uspe najti vlomilca.

Čeprav je v ospredju filma ljudski humor, je v njem možno prepoznati tudi življenjske resnice, npr. da odrasli otrok ne poslušajo več. Prav tako je videti, kako človek postane pohleven pred oblastjo.

Film je po mojem mnenju kratkočasen, saj ne manjka smešnih zapletov. Všeč mi je tudi, da glavni junaki na koncu skrivnostne dogodke uspešno rešijo. Film V*lomilci delajo poleti* toplo priporočam, saj čaka tako najmlajše kot najstarejše družinske člane devetdeset minut smeha in zabave.

	USTREZA	DELNO USTREZA	NE USTREZA
uvod	○	○	○
jedro	○	○	○
zaključek	○	○	○

Napiši oceno filma ***Vlomilci delajo poleti.*** Upoštevaj navodila za pisanje ocene.

Pogovarjaj se s sošolko ali sošolcem in opiši sceno, ki te je najbolj presenetila.

Opiši prizor iz filma, ki se ti je zdel najbolj smešen, žalosten ali razburljiv.

Kaj je tvoj najlubši film ali knjiga? Napiši oceno.

BUTALCI – FRAN MILČINSKI

Preberi besedilo ***Butalci gredo po sol*** iz zbirke humoresk ***Butalci*** pisatelja Frana Milčinskega.

Butalcem je pošla sol in je bilo to nerodno ne le za kuho in za peko, nego tudi za butalsko modrost, kajti niso kaj vedeli in kam, kadar jim je kdo ukazal, da se gredo solit, in to ni bilo redkokrat.

Pa so moževali in nazadnje sklenili: ni drugače, treba osedlati dvanajst konj in z njimi v svet po soli. Dejali so, pot da bo dolga in da vzemo kotel s seboj, da ne bodo brez južine. In še zastran marel so moževali, ali bi jih kazalo vzeti na pot, kajti je svet neznansko velik in je po svetu vsake sorte vreme.

Je dejal župan: »Široke imamo klobuke ali klafrnice. Klafrnice nas bodo dežja varovale tudi brez marel. Marel nam je treba le za klafrnice, da dež ne zmoči klafrnic. Ni pa vrag, da ne bi vseh klafrnic spravili pod eno marelo. Zato bo dovolj, pravim, če si vzamemo s seboj eno samo marelo.«

Reče Piškurjev Ražem: »Veste kaj, pustimo vsak svojo klafrnico doma, pot zato ne bo nič daljša! Pa nam vsaj ne bo treba klafrnicam na ljubo s seboj vlačiti marele, marela je reč, ki se rada izgubi.«

Pa so sklenili, da je ta beseda modra, in so gologlavi zajahali konje in jih pognali.

Jahali so čez devet planin in devet dolin, da so prišli v prekrasno mesto Solimuri. Tam je bilo soli, da še vodo solijo in se tej vodi pravi morje.

Tam sol tudi prodajajo. Pa so nakupili Butalci dvanajst tovorov soli in so Solimurci jako prijazni ljudje: dovolili so jim, da lahko še pridejo, kadar jim bo česa treba za denar.

Butalci so bili silno zadovoljni in so stopili v krčmo, da dobro kupčijo zalijejo — potem bi krenili zopet domov.

Pa so se zmedli v durih in mesto v krčmo so stopili v brivnico poleg krčme in je bila tudi v brivnici jako prijazna postrežba in se je Butalcem zgodilo, da so bili ostriženi in obriti, še preden so naročili bokal vina. In so bili ostriženi in obriti tako lepo, da drug drugega niso več poznali, nego so se izpraševali, od kod si in kam si namenjen.

Ta reč jim ni bila všeč. Natovorili so sol na živali, odpravili se na pot v Butale in so jim begale glave nemajhne skrbi.

Prevalili so pet planin in pet dolin, tedaj se jim je zahotelo počitka in južine.

V senci so raztovorili konje, zakurili ogenj in v kotlu zamešali polento.

BUTALCI – FRAN MILČINSKI

Polento je bilo treba soliti. Pa so barali pri bližnji kajži in prosili gospodinjo soli. Ni je imela ali ni marala dati ali jih ni razumela: ne v tej kajži ne v drugi niso je dobili ne zrna. In so neslano morali jesti polento. Ni jim dišala. Nevoljni so vstali od južine: neslana južina ni južina!

Ko pa so pričeli zopet tovoriti konje, so se jim lica zasmejala od ušesa do ušesa: »Iskali smo zrno soli po kajžah, pa imamo s seboj dvanajst tovorov, hvala bogu!«

Bili so potolaženi in so se žurili proti Butalam.

Čim bolj pa so se bližali domačemu mestu, bolj jim je rastla skrb, ali so pravi ali niso pravi. Preden jih je nesreča zanesla v brivnico, so bili že pravi; potem pa so se izprevrgli.

Pozno zvečer so dospeli v Butale in ustavili na trgu. S strahom je vsak stopil na svoj dom, ponižno potrkal in vprašal, ali je gospodar doma.

Pa so povsod prejeli odgovor, gospodarja da ni in da je šel po sol.

Sedaj se je vsak oddahnil in je rekel: »Hvala bogu, pravi sem! Če bi pa zdajle gospodar bil doma, joj meni, ne bi vedel, kdo da sem in kam naj se obrnem.«

In so bili zelo veseli in ko so jih izpraševali, kakšno je mesto Solimuri in ali je postavnejše od Butal, so dejali: »Kaj bo postavnejše — še plota nimajo, da konja zanj privežeš!«

(Vir: Fran Milčinski: Butalci; pridobljeno iz Wikivira)

Pomen izrazov iz Slovarja slovenskega knjižnega jezika:

butalec = *zelo neumen človek*

moževati = *moško se pogovarjati, razpravljati*

klafrnica = *klobuk, navadno s širokimi krajevci*

jako = *zelo*

krčma = *preprost gostinski lokal*

bokal = *nekdaj prostorninska mera, navadno za tekočine ali vrču podobna posoda*

kajža = *majhna, preprosta hiša*

izprevreči = *spremeniti, zlasti na slabše*

nego = *ampak*

žuriti = *hiteti*

BUTALCI – FRAN MILČINSKI

Pogovarjaj se s sošolko ali sošolcem. Odgovorita na naslednja vprašanja.
Napiši odgovore na vsaj 10 vprašanj.

Kaj je pošlo Butalcem?

Koliko konjev so osedlali?

Kaj so vzeli s seboj na pot?

Koliko klafrnic so vzeli s seboj na pot?

Koliko marel so vzeli s seboj na pot?

Čez koliko planin in dolin so jahali?

V katero mesto so prispeli?

Kaj so v mestu Solimuri delali s soljo?

Koliko tovorov soli so kupili Butalci?

Kje so Butalci hoteli zaliti dobro kupčijo?

Kaj je bilo poleg krčme?

S čim so Butalcem postregli v brivnici?

Koliko planin in dolin so prevalili na poti domov, preden so se ustavili?

Kaj se jim je zahotelo?

Kaj so zamešali v kotlu?

Zakaj so morali jesti neslano polento?

Ali jim je polenta dišala?

Zakaj so bili Butalci le spet potolaženi?

Kdaj so prispeli v Butale?

Kaj so vprašali na svojem domu, ko so potrkali na vrata?

Zakaj so si Butalci oddahnili?

Zakaj so Butale postavnejše kot mesto Solimuri?

	RES JE.	NI RES.
Butalcem je pošla sol.	○	○
Dejali so, da bo dolga pot in da vzamejo kotel s seboj.	○	○
Jahali so čez šest planin in sedem dolin.	○	○
Butalci so nakupili dvanajst tovorov soli.	○	○
Solimurci so zelo neprijazni ljudje.	○	○
Butalci so bili lačni in so stopili v restavracijo.	○	○
Naročili so steklenico pomarančnega soka.	○	○
Butalci so natovorili sol na živali.	○	○
Butalci so prosili gospodinjo za sol.	○	○
Popoldan so dospeli v Butale.	○	○

BUTALCI – FRAN MILČINSKI

Butalci so moževali, kar pomeni, da so se po moško pogovarjali in razpravljali, kako bodo šli iskat sol. Kaj so sklenili glede kotla, marele in klafrnice?

kotel	
marela	
klafrnica	

Če bi se o teh stvareh prav po žensko pogovarjale Butalke, kaj bi sklenile?

kotel	
marela	
klafrnica	

Oštevilči zelišča od 1 do 20 in poišči ustrezne pojme v nemščini.

1 žajbelj ..... korijander ..... baldrijan ..... kreša ..... bazilika ..... meta ..... timijan ..... gorčica ..... luštrek ..... melisa

..... lovor ..... mirta ..... majaron ..... krebuljica ..... pelin ..... pehtran ..... origano ..... rožmarin ..... sivka ..... žafran

---

..... Minze ..... Senf ..... Myrte ..... Lavendel ..... Baldrian ..... Kresse ..... Lorbeer 1 Salbei ..... Basilikum ..... Estragon

..... Wermut ..... Liebstöckel ..... Koriander ..... Oregano ..... Rosmarin ..... Majoran ..... Melisse ..... Kerbel ..... Safran ..... Thymian

BUTALCI – FRAN MILČINSKI

Nedoločnike iz okvira poišči v besedilu, napiši deležnik, v katerem se pojavljajo in tabelo dopolni s sedanjikom in primerom.

NEDOLIČNIK	DELEŽNIK	SEDANJIK	PRIMER
vedeti	vedeli	vem	Ker ni bilo vlaka, je vedela, da bo zamudila pouk.
ukazati			
skleniti			
dejati			
varovati			
spraviti			
zajahati			
pognati			
nakupiti			
dovoliti			
stopiti			
naročiti			
natovoriti			
zakuriti			
razumeti			
pričeti			
zasmejati se			
potrkati			
oddahniti se			

BUTALCI – FRAN MILČINSKI

Družinski člani skupno pripravljajo nedeljsko kosilo in ugotovijo, da je zmanjkalo soli. Nujno jo potrebujejo za pripravo juhe, krompirja, zrezkov v omaki in solate. Mama prosi Andreja, naj priskrbi sol. Andreju to nikakor ni všeč, zlasti ker je nedelja in so trgovine zaprte. Napiši dialog med mamo, Andrejem in drugimi družinskimi člani.

Mama: Ojoj, soli je zmanjkalo.

Andrej: A res?

Diana: Še nikoli nam ni zmanjkalo soli.

Mama: Čisto res, niti ščepca je ni več. Daj, Andrej, prosim priskrbi vsaj toliko soli, da bomo lahko pripravili kosilo.

Andrej: ...

BUTALCI – FRAN MILČINSKI

Preberi besedilo ***V Butalah sejejo sol*** iz zbirke humoresk ***Butalci*** pisatelja Frana Milčinskega.

Butalcem je bilo sitno, da so morali sol kupovati tako daleč. Pot stane, sol ni zastonj in še se zgodi, da je nimaš, kadar bi jo najbolj potreboval. Doma pa je zemlje dovolj in kakšne zemlje — na taki zemlji plenja vse mogoče! Pa so sklenili, da bodo sol pridelovali sami doma.

Pa so spomladi vsak okoli svoje koče prekopali rušo, jo povlekli in vanjo posejali sol, da jo bo gospodinja imela kar pri roki kakor peteršiljček in drobnjak.

In potem je padal dež in je sijalo ljubo sonce in so pričakovali in veselo pričakali: pognalo je mlado zelenje, bujno šlo v rast in obetalo bogato žetev.

Pa kar je pognalo in se tako lepo šopirilo, so bile same mlade koprive in nič drugega.

Pa so jih Butalci gledali in so jemali mlado perjiče na jezik: pošteno jih je opeklo! Zadovoljni so dejali: »Ajsa! Mlada sol — že sedaj je tako ostra! Kako bo šele slana, hvala bogu, kadar dozori!«

(Vir: Fran Milčinski: Butalci; pridobljeno iz Wikivira)

Pomen izrazov iz Slovarja slovenskega knjižnega jezika:

perjiče = majhno perje

plenjati = dobro roditi, uspevati

ruša = vrhnja plast zemlje z rastlinjem

Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

Kaj je bilo Butalcem sitno?

a. Da so morali poper kupovati tako daleč.
b. Da niso imeli denarja.
c. Da so morali pomivati posodo.
č. Da so morali sol kupovati tako daleč.

Kaj so Butalci sklenili?

a. Da bodo solato pridelovali sami.
b. Da bodo kupili novo brano.
c. Da bodo sol pridelovali sami doma.
č. Da si bodo v sosednji vasi izposodili ščepec soli.

Kaj naj bi gospodinja imela kar pri roki kakor peteršiljček in drobnjak?

a. Slamo.
b. Zelje.
c. Oregano.
č. Sol.

Kaj je pognalo iz zemlje?

a. Spomladansko cvetje.
b. Koprive.
c. Žito.
č. Koruza.

Kaj se je zgodilo, ko so Butalci poizkusili perjiče?

a. Osmodili so si jezik.
b. Padli so v nezavest.
c. Trikrat so kihnili.
č. Pošteno jih je opeklo.

BUTALCI – FRAN MILČINSKI

Humoresko ***V Butalah sejejo sol*** je v nemščini zapisal Erich Kästner in jo poimenoval ***Die Schildbürger und das Salz.*** Prevedi izraze iz besedila Ericha Kästnerja v slovenščino. Poišči in podčrtaj jih v besedilu Frana Milčinskega. V zbranih delih Ericha Kästnerja ***(Sämtliche Werke, Bd.9, München 1993)*** lahko prebereš nemško različico humoreske.

Schilda - _____

Schildbürger - _____

Salz - _____

aussäen - _____

Ernte - _____

Brennesseln - _____

Kaj spada skupaj? Poveži frazem, njegov pomen in nemški ustreznik iz Slovarja slovenskih frazemov, katerega spletna izdaja je izšla 2015. Likovno upodobi frazem ***soliti komu pamet*** ali ***imeti kaj soli*** v glavi.

FRAZEM	POMEN FRAZEMA	NEMŠKI USTREZNIK
biti sol zemlje	kdor mora skrbeti za ohranitev moralnih vrednot človeštva	*nicht das Salz zur Suppe verdienen*
imeti kaj soli v glavi	biti bistroumen, pameten	*jemandem dazwischenreden*
ne imeti niti za sol	biti zelo reven	*jemanden ins Salz hauen*
ne zaslužiti niti za sol	zaslužiti zelo malo	*x*
pojdi se solit	izraža nejevoljno, nestrpno zavračanje, odklanjanje	*das Salz des Lebens sein*
soliti komu pamet	vsiljevati komu svoje znanje	*x*

BUTALCI – FRAN MILČINSKI

V Slovarju slovenskih frazemov poišči naslednje frazeme ter napiši njihov pomen in nemški ustreznik.

FRAZEM	POMEN FRAZEMA	NEMŠKI USTREZNIK
kopriva ne pozebe		
pasti med koprive		x
rasti kot kopriva za plotom		x

Preberi frazeme iz Slovarja slovenskih frazemov ob besedi zemlja in jih uporabi v smiselni povedi.

FRAZEM	POMEN FRAZEMA	NEMŠKI USTREZNIK
spraviti koga pod zemljo	povzročiti predčasno smrt koga	jemanden unter die Erde bringen
sram je koga, da bi se najraje v zemljo udrl	zelo sram je koga	jemand würde vor Scham am liebsten in den Boden versinken
udreti se v zemljo	izginiti brez sledu	vom Erdboden verschluckt werden
zravnati kaj z zemljo	popolnoma uničiti, odstraniti kaj	etwas dem Erdboden gleich machen

MATEMATIKA ZA ZABAVO:
V SVETU PULOVERJEV

Preberi besedilo.

Andrej hodi v ljudsko šolo, njegova mlajša sestra Irena pa še v vrtec. Irena bi tudi rada hodila v šolo in ga vsak dan sprašuje, kako je tam. Zato se je Andrej odločil, da si bo skupaj s stricem, ki je matematik, izmislil zgodbice z matematičnimi ugankami. Vsak dan, ko Andrej dela domačo nalogo, naj sestra reši eno nalogo. V prvih štirih dneh ponuja vsaka uganka dve poti, kako priti do rezultata. Pot A je enostavnejša, pot B zahtevnejša.

Preberi zgodbico, ki si jo je Andrej izmislil za Ireno.

Verjetno si že kdaj nosila pulover. Ime tega oblačila izhaja iz angleških besed *pull* in *over*. *Pull* pomeni ‚vleči' in *over* pomeni ‚čez', saj ga moraš „vleči čez glavo". V angleščini ga sicer imenujejo drugače. Angleži mu pravijo *jumper* (‚džamper'), Američani *sweater* (‚sveter').
Puloverje izdelujejo iz različnih materialov, največ jih je iz volne, bombaža in umetnih tkanin. Prednost volnenih puloverjev je, da volna uravnava temperaturo in odvaja vlago, kar daje prijeten občutek na koži. Če ga s pranjem niso odstranili, vsebuje volna lanolin, to je kožna maščoba ovc. Lanolin odbija prah in vlago, kar olajša nego volnenega puloverja. Teh prednosti pri puloverjih iz drugih tkanin ni. A zato so volneni puloverji tudi dražji od drugih.

MATEMATIKA ZA ZABAVO:
V SVETU PULOVERJEV

Reši nalogo za **ponedeljek.**

Koliko dni ima teden?

Če menjaš pulover vsak dan, koliko puloverjev moraš sprati po dveh tednih?

A) Za vsak dan naredi črtico.
Seštej črtice.

B) Napiši račun.
Napiši odgovor.

Reši nalogo za **torek.**

Če plačaš 30 evrov za pulover iz volne in pulover iz bombaža stane polovico, koliko plačaš za pulover iz bombaža?

A) Nariši 30 evrskih kovancev
in prečrtaj polovico.

B) Napiši račun.
Napiši odgovor.

Reši nalogo za **sredo.**

Dobiš 5 evrov žepnine na teden. Koliko tednov moraš varčevati, da si lahko kupiš pulover za 25 evrov?

A) Nariši bankovce v vrednosti
5 evrov in sproti seštej vsoto,
dokler nimaš potrebnih 25 evrov.

B) Napiši račun.
Napiši odgovor.

Reši nalogo za **četrtek.**

Stric ima 9 puloverjev v omari. Koliko rokavov je v stričevi omari?

A) Nariši 9 puloverjev.
Preštej rokave.

B) Napiši račun.
Napiši odgovor.

Reši nalogo za **petek.**

Pulover iz volne stane dvakrat več od puloverja iz bombaža. Koliko puloverjev iz bombaža lahko kupiš namesto dveh puloverjev iz volne?

Napiši račun.
Napiši odgovor.

Namig za branje: Laura Overdeck: Matematika za lahko noč.

MATEMATIKA ZA ZABAVO:
V SVETU PULOVERJEV

Reši nalogo za **soboto.**

Če lahko nosiš pulover iz volne 500–krat, preden ga moraš odvreči, ker ima preveč lukenj, moraš odvreči pulover iz bombaža, ko si ga nosil_ 270–krat, kolikokrat več lahko oblečeš pulover iz volne?

Napiši račun.
Napiši odgovor.

Reši nalogo za **nedeljo.**

Če stane pulover iz volne 170 evrov in pulover iz bombaža 17 evrov, kolikokrat je pulover iz volne dražji?

Napiši račun.
Napiši odgovor.

Napiši podobne naloge. Izberi temo in si pomagaj s predlaganimi besedami iz okvira.

MATEMATIKA ZA ZABAVO
V SVETU AVTOMOBILOV

voziti se peljati tekmovati
prehiteti cesta avto kolo
volan bencin črpalka dirka
motor avtocesta hiter počasi

MATEMATIKA ZA ZABAVO
V SVETU RASTLIN

izpuliti zalivati gnojiti
pognati cveteti rasti seme
korenina list steblo cvet
plod zemlja vlažen suh

MATEMATIKA ZA ZABAVO - **MOJE TELO**

stati vstati sedeti hoditi šteti migati česati se pobrati otipati teči
vrat zadnjica komolec rama lasje hrbet stopalo usta uho koleno
dlan roka noga prst oko nos trebuh velik majhen kratek dolg

Rešitve

Naloga za ponedeljek:
Teden ima sedem dni.
A) | | | | | | | | | | | | | | = 14
B) 2 · 7 = 14
Po dveh tednih moram sprati 14 puloverjev.

Naloga za torek:
A)
B) 30 : 2 = 15
Za pulover iz bombaža plačam 15 evrov.

Naloga za sredo:
A) = 5 evrov – en bankovec
= 10 evrov – dva bankovca
= 15 evrov – trije bankovci
=20 evrov – štirje bankovci
= 25 evrov – pet bankovcev
B) 25 : 5 = 5
Po petih tednih si lahko kupim pulover za 25 evrov.

Naloga za četrtek:
A) = 18 rokavov
B) 9 · 2 = 18
V stričevi omari je 18 rokavov.

Naloga za petek:
2 · 2 = 4
Namesto dveh volnenih puloverjev si lahko kupim štiri puloverje iz bombaža.

Naloga za soboto:
500 – 270 = 230
Pulover iz volne lahko oblečem 230-krat več.

Naloga za nedeljo:
170 : 17 = 10
Pulover iz volne je 10–krat dražji.

MATEMATIKA ZA ZABAVO:
MATEMATIČNI RECEPT

Preberi besedilo.

Irena je Andrejeve naloge rešila tako hitro, da je Andrej prosil babico Elizabeto, da mu pomaga pri sestavljanju novih matematičnih nalog za Ireno. Andrej rad kuha z babico, zato sta imela idejo, da si izmislita matematične naloge »iz kuhinje«.

Preberi recept za testenine s pestom iz smetane in zelišč.

Sestavine za 8 oseb

Čas priprave in kuhanja je 15 minut.

SESTAVINE

- *100 g svežih zelišč (npr. bazilika, drobnjak, koper, meta, peteršilj)*
- *100 g naribanega parmezana*
- *100 g popraženih pinjol*
- *3 dl kisle smetane*
- *sol*
- *poper*
- *50 g testenin* ***na osebo***

PRIPRAVA IN KUHANJE

Zelišča, smetano, parmezan in pinjole drobno sesekljamo. Če ga imamo, za to uporabimo multipraktik. Nato vse sestavine zmešamo, da nastane pesto. Solimo in poporamo in pesto je pripravljen.

Testenine skuhamo po navodilih na embalaži, dokler niso »al dente«. Odcedimo jih in zmešamo s pestom in pustimo stati nekaj minut. Testenine porazdelimo na krožnike.

MATEMATIKA ZA ZABAVO:
MATEMATIČNI RECEPT

Reši nalogo za **ponedeljek.**

Babica ima 8 vnukov. Polovica vnukov danes ne bo prišla jest, zato morata babica in Andrej uporabiti polovico vsake sestavine. Pomagaj pri računanju.

Koliko gramov sestavin potrebujeta za polovico vnukov?

1. sveža zelišča:
2. naribani parmezan:
3. popražene pinjole:
4. kisla smetana:
5. testenine:

Babica in Andrej potrebujeta _____ g svežih zelišč, _____ g naribanega parmezana, _____ g popraženih pinjol, _____ dl kisle smetane za pesto.

Za štiri vnuke potrebujeta _____ g testenin.

Reši nalogo za **torek.**

Ker bo vsak vnuk pripeljal enega prijatelja, morata babica in Andrej pripraviti več hrane. Vsako sestavino morata podvojiti.

Koliko gramov sestavin potrebujeta za vnuke s prijatelji?

1. sveža zelišča:
2. naribani parmezan:
3. popražene pinjole:
4. kisla smetana:
5. testenine:

Babica in Andrej potrebujeta _____ g svežih zelišč, _____ g naribanega parmezana, _____ g popraženih pinjol, _____ dl kisle smetane za pesto. Za 16 jedcev potrebujeta _____ g testenin.

Reši nalogo za **sredo.**

Babica je pripravila 16 krožnikov testenin s pestom. Vnuki so pustili osmino pripravljenih krožnikov, ostalo so pojedli. Koliko pripravljenih krožnikov je babici ostalo?

Napiši račun.
Napiši odgovor.

MATEMATIKA ZA ZABAVO:
MATEMATIČNI RECEPT

Reši nalogo za **četrtek.**

Babica ima doma še 300 g testenin. Koliko pesta potrebuje za to količino testenin?

1. Koliko gramov zelišč potrebuje?
   Napiši račun in odgovor.
2. Koliko gramov parmezana potrebuje?
   Napiši račun in odgovor.
3. Koliko gramov pinjol potrebuje?
   Napiši račun in odgovor.
4. Koliko decilitrov kisle smetane potrebuje?
   Napiši račun in odgovor.

Reši nalogo za **petek.**

Andrej in babica morata pripraviti testenine s pestom za 10 oseb. Koliko gramov sestavin potrebujeta?

1. sveža zelišča:
2. naribani parmezan:
3. popražene pinjole:
4. kisla smetana:
5. testenine:

Babica in Andrej potrebujeta _____ g svežih zelišč, _____ g naribanega parmezana, _____ g popraženih pinjol, _____ dl kisle smetane za pesto. Za deset oseb potrebujeta _____ g testenin.

MATEMATIKA ZA ZABAVO:
MATEMATIČNI RECEPT

Reši nalogo za **soboto.**

Babica, Irena in Andrej so šli na enodnevni izlet. Irena mora napisati staršem navodilo, kako pripraviti testenine s pestom za dve osebi. Tako se glasi navodilo:

Draga mama, dragi ati!

Recept najdeta na začetku.

Lahko uporabita količine iz ponedeljkovega recepta in jih prepolovita.

Koliko gramov sestavin potrebujejo starši?

1. sveža zelišča:
2. naribani parmezan:
3. popražene pinjole:
4. kisla smetana:
5. testenine:

Starši potrebujejo _____ g svežih zelišč, _____ g naribanega parmezana, _____ g popraženih pinjol, _____ dl kisle smetane za pesto. Mama in ati potrebujeta _____ g testenin.

Reši nalogo za **nedeljo.**

V nedeljo ima Irena rojstni dan. Zato bosta mama in ati pripravila njeno najljubšo jed lazanjo. V pekaču je 12 kosov lazanje. Andrej in babica bosta pojedla vsak po dva kosa lazanje, Irena pa tri kose. Koliko kosov ostane mami in atiju?

Napiši račun.
Napiši odgovor.

MATEMATIKA ZA ZABAVO:
MATEMATIČNI RECEPT

Rešitve

Naloga za ponedeljek:

1. 100 : 2= 50 ➜ 50 gramov svežih zelišč
2. 100 : 2 = 50 ➜ 50 gramov naribanega parmezana
3. 100 : 2 = 50 ➜ 50 gramov popraženih pinjol
4. 3 : 2 = 1,5 ➜ 1,5 decilitrov kisle smetane
5. 50 · 4 = 200 ➜ 200 gramov testenin

Babica in Andrej potrebujeta 50 g svežih zelišč, 50 g naribanega parmezana, 50 g popraženih pinjol, 1,5 dl kisle smetane za pesto. Za štiri vnuke potrebujeta 200 g testenin.

Naloga za torek:

1. 100 · 2 = 200 ➜ 200 gramov svežih zelišč
2. 100 · 2 = 200 ➜ 200 gramov naribanega parmezana
3. 100 · 2 = 200 ➜ 200 gramov popraženih pinjol
4. 3 · 2 = 6 ➜ 6 decilitrov kisle smetane
5. 50 · 16 = 800 ➜ 800 gramov testenin

Babica in Andrej potrebujeta 200 g svežih zelišč, 200 g naribanega parmezana, 200 g popraženih pinjol, 6 dl kisle smetane za pesto. Za štiri vnuke potrebujeta 800 g testenin.

Naloga za sredo:

16 : 8 = 2

Babici sta preostala 2 krožnika.

Naloga za četrtek:

1. (100 : 8) · 6 = 75 ➜ Potrebuje 75 gramov zelišč.
2. (100 : 8) · 6 = 75 ➜ Potrebuje 75 gramov parmezana.
3. (100 : 8) · 6 = 75 ➜ Potrebuje 75 gramov pinjol.
4. (3 : 8) · 6 = 2,25 ➜ Potrebuje 2,25 decilitrov kisle smetane.

Sestavine iz recepta delimo z 8, dobimo koliko potrebujemo za eno osebo, ker kuhamo za 10 oseb sestavine za eno osebo množimo z 10.

Naloga za petek:

1. (100 : 8) · 10 = 125 ➜ Potrebujeta 125 gramov zelišč.
2. (100 : 8) · 10 = 125 ➜ Potrebujeta 125 gramov parmezana.
3. (100 : 8) · 10 = 125 ➜ Potrebujeta 125 gramov popraženih pinjol.
4. (3 : 8) · 10 = 3,75 ➜ Potrebujeta 3,75 decilitrov kisle smetane.
5. 50 · 10 = 500 ➜ Potrebujeta 500 gramov testenin.

Babica in Andrej potrebujeta 125 g svežih zelišč, 125 g naribanega parmezana, 125 g popraženih pinjol, 3,75 dl kisle smetane za pesto. Za deset oseb potrebujeta 500 g testenin.

Naloga za soboto:

1. 50 : 2 = 25 ➜ 25 gramov svežih zelišč
2. 50 : 2 = 25 ➜ 25 gramov naribanega parmezana
3. 50 : 2 = 25 ➜ 25 gramov popraženih pinjol
4. 1,5 : 2 = 0,75 ➜ 0,75 decilitrov kisle smetane
5. 200 : 2 = 100 ➜ 100 gramov testenin

Naloga za nedeljo:

12 -2 -2 -3 = 5

Za starše preostane 5 kosov lazanje

MATEMATIKA ZA ZABAVO:
MATEMATIČNI RECEPT

Izberi enega izmed naslednjih receptov in napiši podobne naloge.

RECEPT 1:

Mediteranska solata

SESTAVINE ZA 4 OSEBE

- *3 veliki paradižniki*
- *6 velikih paprik*
- *1 velika kumara*
- *3 majhne čebule*
- *7 feferonov*
- *5 dag kruhovih kock*
- *2 rezini sira*

Preliv:

- *3 velike žlice olivnega olja*
- *4 ml vinskega kisa*
- *ščepec soli*
- *noževo konico mlete kumine*

PRIPRAVA

V posodo narežemo paradižnike, paprike, kumare, feferone in čebulo. Posolimo.

Medtem ko se zelenjava prepaja s soljo, narežemo kruhove kocke, ki jih pokapljamo z olivnim oljem. Potem naredimo preliv. Zmešamo solato. Na krožnik damo sir, okoli njega nadevamo solato, okoli solate pa kruhove kocke.

MATEMATIKA ZA ZABAVO:
MATEMATIČNI RECEPT

Izberi enega izmed naslednjih receptov in napiši podobne naloge.

RECEPT 2:

Juha s šampinjoni

SESTAVINE ZA 4 OSEBE:

- *400 g šampinjonov*
- *2 žlici kisle smetane*
- *2 dl mleka*
- *8 dl vode*
- *pol male čebule*
- *2 stroka česna*
- *noževo konico popra*
- *pol jušne kocke*
- *sveženj peteršilja*
- *2 žlici moke*

PRIPRAVA IN KUHANJE

V kozico damo malo olja in narežemo šampinjone in čebulo. Prepražimo čebulo in dodamo drobno narezan česen. V kozico stresemo šampinjone; ko se malo razpustijo, po vrhu potresemo moko in premešamo. Pustimo kako minuto. Nato dodamo vodo in jušno kocko. Kuhamo 15 minut, nato zmešamo s paličnim mešalnikom. Dodamo mleko in ponovno kuhamo 5 minut. Na koncu dodamo poper, peteršilj in kislo smetano.

MATEMATIKA ZA ZABAVO:
MATEMATIČNI RECEPT

Prevedi naslednji recept in napiši podobne naloge.

REZEPT:

Kakaokuchen

ZUTATEN FÜR 12 PORTIONEN:

- *4 Stk Eier*
- *150 g glattes Mehl*
- *150 ml Öl*
- *200 g geriebene Haselnüsse*
- *¼ l Sauerrahm*
- *120 g Kakaopulver*
- *150 Staubzucker*
- *1 Pk Backpulver*

ZUBEREITUNG

Für den Kakaokuchen zuerst das Backrohr auf 160 °C vorheizen. Die Gugelhupfform mit zerlassener Butter befetten und mit Mehl bestäuben. Mehl mit Backpulver vermengen. In einer weiteren Schüssel die Eier schaumig schlagen. Danach den Staubzucker hinzufügen und wieder schaumig schlagen. Nun das Öl langsam einrühren. Nüsse, Sauerrahm und Kakao unterziehen. Anschließend das Mehl unterheben und den Teig in die Form füllen. Cirka. 35 Minuten bei 180°C backen. Den Kuchen aus der Form stürzen, erkalten lassen und vor dem Servieren mit Staubzucker bestreuen.

MATEMATIČNI KVARTET

Preberi navodila za igro ***Matematični kvartet.***

Število igralk: 3–5

Igralke sedijo v krogu za mizo. Vsaka dobi enako število kartic. Naloga igralke je, da od soigralk pridobi kartice enega tematskega sklopa. Dogovorijo se, kdo bo začel. Igralka, ki začne, vpraša soigralko: *Ali imaš kartico* ***To je pet ananasov?*** Vprašana igralka odgovori *Ja, imam oz. Ne, nimam.* Če ima želeno kartico, jo mora dati soigralki. Če je nima, je na vrsti vprašana igralka. Ko igralka zbere vse kartice posameznega tematskega sklopa, npr. štiri kartice s področja seštevanja, jih odloži na mizo. Zmaga igralka, ki ima na koncu največ kvartetov. Dialog ob izmenjavi kartic lahko prilagodimo glede na že usvojene sporazumevalne vzorce, npr. Igralke v odgovoru dodajo zaimek *Ali imaš kvader? Ja, imam ga. Ne, nimam ga;* ali z varianto določitve tematskega sklopa: *Ali imaš kartico* ***tretjina in tretjina sta dve tretjini*** *iz tematskega sklopa* ***ulomki?***

Zapiši navodilo za vajo v moški obliki.

Število _____: 3–5

_____ sedijo v krogu za mizo. _____ dobi enako število kartic. Naloga _____ je, da od _____ pridobi kartice enega tematskega sklopa. Dogovorijo se, kdo bo začel.

_____, ki začne, vpraša _____: *Ali imaš kartico* ***To je pet ananasov?*** _____ _____ odgovori *Ja, imam oz. Ne, nimam.* Če ima želeno kartico, jo mora dati _____.

Če je nima, je na vrsti _____ _____. Ko _____ zbere vse kartice posameznega tematskega sklopa, npr. štiri kartice s področja seštevanja, jih odloži na mizo. Zmaga _____, ki ima na koncu največ kvartetov. Dialog ob izmenjavi kartic lahko prilagodimo glede na že usvojene sporazumevalne vzorce, npr. _____ v odgovoru dodajo zaimek *Ali imaš kvader? Ja, imam ga. Ne, nimam ga;* ali z varianto določitve tematskega sklopa: *Ali imaš kartico* ***tretjina in tretjina sta dve tretjini*** *iz tematskega sklopa* ***ulomki?***

SEŠTEVANJE

50 + 30 = 80

devetnajst in štirinajst je triintrideset

petdeset in trideset je osemdeset

sedem in šest je trinajst

šestindvajset in devetnajst je petinštirideset

SEŠTEVANJE

7 + 6 = 13

devetnajst in štirinajst je triintrideset

petdeset in trideset je osemdeset

sedem in šest je trinajst

šestindvajset in devetnajst je petinštirideset

SEŠTEVANJE

26 + 19 = 45

devetnajst in štirinajst je triintrideset

petdeset in trideset je osemdeset

sedem in šest je trinajst

šestindvajset in devetnajst je petinštirideset

SEŠTEVANJE

19 + 14 = 33

devetnajst in štirinajst je triintrideset

petdeset in trideset je osemdeset

sedem in šest je trinajst

šestindvajset in devetnajst je petinštirideset

ODŠTEVANJE

23 – 7 = 16

osem minus tri je pet

petinštirideset minus šestnajst je devetindvajset

sedemintrideset minus osemnajst je devetnajst

triindvajset minus sedem je šestnajst

ODŠTEVANJE

37 – 18 = 19

osem minus tri je pet

petinštirideset minus šestnajst je devetindvajset

sedemintrideset minus osemnajst je devetnajst

triindvajset minus sedem je šestnajst

ODŠTEVANJE

45 – 16 = 29

osem minus tri je pet

petinštirideset minus šestnajst je devetindvajset

sedemintrideset minus osemnajst je devetnajst

triindvajset minus sedem je šestnajst

ODŠTEVANJE

8 – 3 = 5

osem minus tri je pet

petinštirideset minus šestnajst je devetindvajset

sedemintrideset minus osemnajst je devetnajst

triindvajset minus sedem je šestnajst

IGRA: ***Matematični kvartet.*** Izreži kartice.

MNOŽENJE

$8 \cdot 2 = 16$

devet krat štiri je šestintrideset

osem krat dve je šestnajst

sedem krat šest je dvainštirideset

tri krat šest je osemnajst

MNOŽENJE

$3 \cdot 6 = 18$

devet krat štiri je šestintrideset

osem krat dve je šestnajst

sedem krat šest je dvainštirideset

tri krat šest je osemnajst

MNOŽENJE

$9 \cdot 4 = 36$

devet krat štiri je šestintrideset

osem krat dve je šestnajst

sedem krat šest je dvainštirideset

tri krat šest je osemnajst

MNOŽENJE

$7 \cdot 6 = 42$

devet krat štiri je šestintrideset

osem krat dve je šestnajst

sedem krat šest je dvainštirideset

tri krat šest je osemnajst

DELJENJE

$32 : 4 = 8$

dvaintrideset deljeno s štiri je osem

sedemindvajset deljeno s tri je devet

štirinajst deljeno s sedem je dve

sto deljeno s štiri je petindvajset

DELJENJE

$14 : 7 = 2$

dvaintrideset deljeno s štiri je osem

sedemindvajset deljeno s tri je devet

štirinajst deljeno s sedem je dve

sto deljeno s štiri je petindvajset

DELJENJE

$27 : 3 = 9$

dvaintrideset deljeno s štiri je osem

sedemindvajset deljeno s tri je devet

štirinajst deljeno s sedem je dve

sto deljeno s štiri je petindvajset

DELJENJE

$100 : 4 = 25$

dvaintrideset deljeno s štiri je osem

sedemindvajset deljeno s tri je devet

štirinajst deljeno s sedem je dve

sto deljeno s štiri je petindvajset

ULOMKI

1/2 + 1/2 = 1

polovica in polovica je celota

štiri petine in dve petini je šest petin

tretjina in tretjina sta dve tretjini

tri četrtine minus četrtino sta dve četrtini

ULOMKI

1/3 + 1/3 = 2/3

polovica in polovica je celota

štiri petine in dve petini je šest petin

tretjina in tretjina sta dve tretjini

tri četrtine minus četrtino sta dve četrtini

ULOMKI

3/4 – 1/4 = 2/4

polovica in polovica je celota

štiri petine in dve petini je šest petin

tretjina in tretjina sta dve tretjini

tri četrtine minus četrtino sta dve četrtini

ULOMKI

4/5 + 2/5 = 6/5

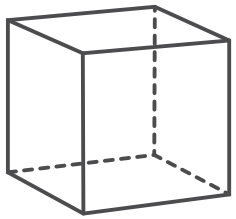
polovica in polovica je celota

štiri petine in dve petini je šest petin

tretjina in tretjina sta dve tretjini

tri četrtine minus četrtino sta dve četrtini

GEOMETRIJA

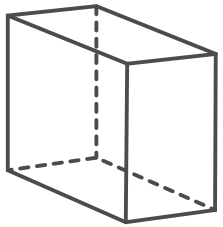
krogla

kvader

kocka

valj

GEOMETRIJA

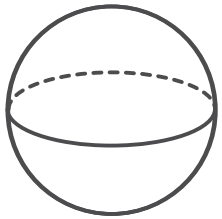
krogla

kvader

kocka

valj

GEOMETRIJA

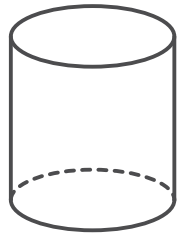
krogla

kvader

kocka

valj

GEOMETRIJA

krogla

kvader

kocka

valj

1 MATEMATIKA V JEZIKU 1

To je ena hruška.

To sta dve hruški.

To so tri/štiri hruške.

To je pet hrušk.

1 MATEMATIKA V JEZIKU 1

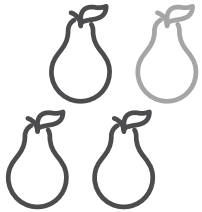
To je ena hruška.

To sta dve hruški.

To so tri/štiri hruške.

To je pet hrušk.

1 MATEMATIKA V JEZIKU 1

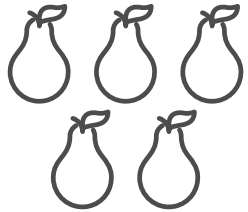
To je ena hruška.

To sta dve hruški.

To so tri/štiri hruške.

To je pet hrušk.

1 MATEMATIKA V JEZIKU 1

To je ena hruška.

To sta dve hruški.

To so tri/štiri hruške.

To je pet hrušk.

2 MATEMATIKA V JEZIKU 2

To je eno jabolko.

To sta dve jabolki.

To so tri/štiri jabolka.

To je pet jabolk.

2 MATEMATIKA V JEZIKU 2

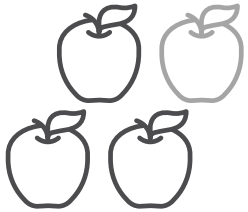
To je eno jabolko.

To sta dve jabolki.

To so tri/štiri jabolka.

To je pet jabolk.

2 MATEMATIKA V JEZIKU 2

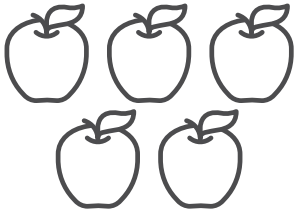
To je eno jabolko.

To sta dve jabolki.

To so tri/štiri jabolka.

To je pet jabolk.

2 MATEMATIKA V JEZIKU 2

To je eno jabolko.

To sta dve jabolki.

To so tri/štiri jabolka.

To je pet jabolk.

3 MATEMATIKA V JEZIKU 3

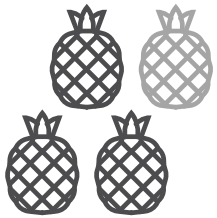
To je en ananas.
To sta dva ananasa.
To so trije/štirje ananasi.
To je pet ananasov.

3 MATEMATIKA V JEZIKU 3

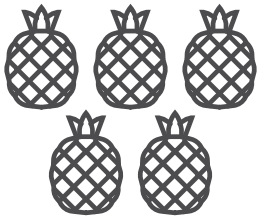
To je en ananas.
To sta dva ananasa.
To so trije/štirje ananasi.
To je pet ananasov.

3 MATEMATIKA V JEZIKU 3

To je en ananas.
To sta dva ananasa.
To so trije/štirje ananasi.
To je pet ananasov.

3 MATEMATIKA V JEZIKU 3

To je en ananas.
To sta dva ananasa.
To so trije/štirje ananasi.
To je pet ananasov.

4 MATEMATIKA V JEZIKU 4

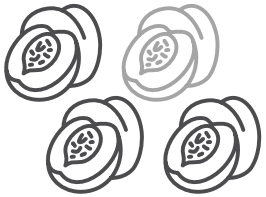
To je ena breskev.
To sta dve breskvi.
To so tri/štiri breskve.
To je pet breskev.

4 MATEMATIKA V JEZIKU 4

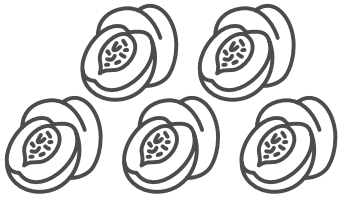
To je ena breskev.
To sta dve breskvi.
To so tri/štiri breskve.
To je pet breskev.

4 MATEMATIKA V JEZIKU 4

To je ena breskev.
To sta dve breskvi.
To so tri/štiri breskve.
To je pet breskev.

4 MATEMATIKA V JEZIKU 4

To je ena breskev.
To sta dve breskvi.
To so tri/štiri breskve.
To je pet breskev.

TEKMOVANJE

Dopolni stavke s sopomenkami in z besedami iz okvira.
Napiši svoje primere. Pazi na število in ustrezen sklon.

Sara in Daniel tekmujeta v alpskem smučanju.

Rado in Rudi konkurirata v triatlonu.

Katarina in Lara se skušata v _____.

Onadva se merita _____.

Onidve se kosata _____.

Rok, Frida in Vera konkurirajo v atletiki.

Karl, Roland in Marko se merijo v _____.

Greta, Maria in Diana se kosajo v _____.

Oni se skušajo v _____.

One tekmujejo v _____.

tekomavati	kosati se	konkurirati
meriti se	skušati se	

slalom judo golf sprint biatlon drsanje
dviganje uteži lokostrelstvo maraton tenis atletika
kolesarstvo namizni tenis plavanje tek veslanje
badminton boks konjeništvo plezanje sabljanje
kegljanje sankanje rolanje

TEKMOVANJE

V prostem času tekmujeta Toni in Emil, kdo od njiju bo našel najbolj nevarno žival. Vsak popoldan se dobita in primerjata podatke, ki sta jih zbrala o živali, ki naj bi bila najbolj nevarna.

Poišči sošolko ali sošolca. Izberita vsak po eno besedilo. Preberi besedilo in ga dopolni z imenom opisane živali. Pazi na ustrezno število in sklon. Ponovno preberi besedilo. Pogovarjaj se s sošolko ali sošolcem in poročaj o živali. Skupno ocenita in označita nevarnost predstavljene živali na lestvici od 1 do 10, pri čemer je 10 najvišja stopnja nevarnosti.

BESEDILO A:

_____ je zelo dober plenilec. Poznamo približno 23 vrst _____. Šest vrst je človeku res nevarnih. Posebno nevarni so tisti, ki so daljši od dveh metrov. Nilski _____ naj bi vsako leto ubil mnogo ljudi. Živi v podsaharski Afriki. Tu pride kar pogosto v stik z ljudmi. _____ letvičar je zelo nevaren. V svetovnih statistikah pa je ta vrsta odgovorna le za okoli 30 napadov na ljudi. Polovica je smrtnih. _____ letvičar živi v južni Aziji, severni Avstraliji in vzhodni Afriki. Je največji živeči plazilec v vodi in na kopnem. V Indiji je nevaren močvirski _____. V Amazonki plava kajman, v ZDA na Floridi živi nevarni aligator.

NI NEVARNO ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ZELO NEVARNO

TEKMOVANJE

BESEDILO B:

_____ seje strah in trepet po vseh svetovnih morjih. Na leto se po svetu zgodi okoli 80 napadov _____. Za praktično vse napade so odgovorne tri vrste: beli morski volk, tigrasti _____ in morski bik. Največji med _____ je 10 metrov dolgi orjaški kitovec, ki pa ni nevaren, saj ima namesto zob vose. Prehranjuje se le s planktonom. Čeprav veljajo _____ za izjemno nevarne, pa ljudje nismo na njihovem jedilniku. Ponavadi se plavalci in plavalke rešijo že po prvem ugrizu in le malo ljudi konča v njihovem želodcu. Po nekaterih teorijah naj bi _____ žrtev najprej ugriznil in nato počakal, da ta zaradi izgube krvi oslabi. V tem času pa človek ponavadi že najde zavetje. Druga teorija je, da _____ zamenjajo človeško silhueto s tjulnjevo. Tjuljni pa so priljubljena hrana teh plenilcev. Napadalne _____ skušajo odgnati z mrežami, ki jih razprejo ob obali. Najučinkovitejša pa je pri odganjanju elektronska naprava , ki zmede njihove občutljive elektroreceptorje, s katerimi zaznavajo žrtve. _____, ki jih je kar 480 vrst, pa so zaradi pretiranega ulova in onesnaženosti morja tudi sami na robu izumrtja.

NI NEVARNO ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ZELO NEVARNO

BESEDILO C:

Za zelo krvoločno žival velja _____. To so 25 do 30 centimetrov dolge ribe z zelo ostrimi zobmi. Napadajo vedno v jatah. Takrat so uspešne. V porečju Amazonke je kar precej napadov, a smrtne žrtve so zelo redke.

NI NEVARNO ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ZELO NEVARNO

TEKMOVANJE

BESEDILO Č:

_____ povzroči med velikimi sesalci v Afriki največ človeških smrti. Samci ljudi napadejo, ker jih vidijo kot tekmece na njihovem ozemlju, samice pa branijo mladiče. _____ tehta do 3 tone in lovi s hitrostjo 30 kilometrov na uro. Usta lahko odpre več kot meter široko in njegov ugriz je podoben udarcu kovaškega kladiva.

NI NEVARNO ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ZELO NEVARNO

BESEDILO D:

Drugo ime za _____ je kit ubijalec, a tega imena ni dobila zaradi napadov na ljudi. Na jedilniku _____ni človeka. _____ napadajo tjuljne, pingvine in velikana sinjega kita. _____ so zelo inteligentne živali. Vedno lovijo v jatah. Vsaka žival ima pri lovu v jati svojo nalogo. V divjini, v svojem življenjskem prostoru, ne napadajo ljudi. Potrjen do sedaj je le en napad na človeka. V ujetništvu, kjer _____ živijo zelo stresno v veliko premajhnih bazenih, pa je kar nekajkrat prišlo do napadov. Vedeti moramo, da tu stalno trenirajo in nastopajo pred publiko. Izpostavljene so tudi hrupu in zaradi vsega tega se občasno odzovejo z agresijo. Šest in pol metrov dolga _____ Tilikum je ubila kar tri svoje skrbnike. Te lepe in inteligentne živali, ki dosežejo tudi do 6,5 m in tehtajo kar nekaj ton, ne sodijo v parke, da zabavajo ljudi. Življenjska doba v divjini je do 30 let, v ujetništvu pa preživijo v povprečju le 12 let.

NI NEVARNO ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ZELO NEVARNO

TEKMOVANJE

BESEDILO E:

_____ je zelo nepredvidljiva in napadalna žival. Velja za eno najnevarnejših živali na kopnem. Zaradi črne dlake jih imenujemo tudi »črna smrt«. Pred napadalci se branijo tako, da čakajo v zasedi ali pa se napadalcu prikradejo za hrbet. Na leto pokončajo do 200 ljudi. Napadalnost _____ zagotavlja preživetje. Njihova drža je z obrnjenimi rogovi proti plenilcu. Mladiči vedno ostanejo sredi črede. Tako so zaščiteni. Velikokrat se zgodi, da _____ podi napadalce po savani. Marsikateri lev ali gepard se je že moral rešiti pred ponorelim _____ na bližnje drevo.

NI NEVARNO ZELO NEVARNO

BESEDILO F:

_____ je najtežja kopenska žival in z nogami, rilcem in težkim telesom lahko pomendra skorajda vse. _____ so zelo rahločutne živali in težko prenašajo ujetništvo in premalo bivalnega prostora. _____ dolgo prenaša neprimerne pogoje, a ko mu je dovolj postane agresiven. Kar naenkrat se iz prijazneža spremeni v napadalca. Včasih beremo, da pomendrajo _____ cele vasi. To naredijo ponavadi samci med paritvijo, ko jim testosteron naraste kar za 60–krat. _____ imajo izredni spomin in ponavadi gre pri tem uničevanju za maščevanje ljudem, ki so škodovali njim in drugim članom družine.

NI NEVARNO ZELO NEVARNO

TEKMOVANJE

BESEDILO G:

_____ zelo slabo vidi in se hitro prestraši. Po naravi je hitre jeze. Posebno hitro se razburi črni _____, ki živi precej samotarsko in v jezi napade celo drevo ali termitnjak. Beli _____ niso tako napadalni in so bolj družabni. _____ teče zelo hitro, do 60 kilometrov na uro in je s svojim rogom precej nevaren.

NI NEVARNO ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ZELO NEVARNO

BESEDILO H:

Afrikanizirana _____ je nastala s križanjem evropske in afriške _____. Živi na območju Severne in Južne Amerike. Ti križanci so zelo napadalni in so dobili vzdevek ubijalske _____. Ta vrsta _____ je zelo odporna proti parazitom in plesni. Križane _____ v žrtev vbrizgajo manj strupa kot evropske, a napadajo vedno v rojih. Ravno ti napadi pa so smrtno nevarni.

NI NEVARNO ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ZELO NEVARNO

BESEDILO I:

Majhna kot žogica za golf je modroobročasta _____. S svojim strupom ubije letno povprečno 26 ljudi, protistrupa ni. Ugriz te strupene _____ praktično ne boli. Nevrotoksini v strupu povzročajo slabljenje mišic in vodijo do zadušitve. Te _____ živijo ob obalah Japonske in Avstralije.

NI NEVARNO ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ZELO NEVARNO

TEKMOVANJE

BESEDILO J:

_____ je ena najbolj strupenih živali na svetu. Sodi v družino meduz. Od leta 1954 naprej je znanih nad 5500 smrtnih žrtev. Opekline povzročajo zelo dolge lovke, takoimenovane ožigalke, ki imajo številne strupene mehurčke. Opečeno mesto zelo boli. Strup napade srce, živčni sistem in kožo in je tako močan, da lahko človek umre le v nekaj minutah. _____ živi v morju ob obalah Azije in Avstralije.

NI NEVARNO ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ZELO NEVARNO

BESEDILO K:

Le kapljica strupa _____stožčarja je dovolj, da ubije 20 ljudi. _____ ni napadalen, vendar se nesreče z njim pripetijo, ko ga neprevidni in nevedni kopalec ali kopalka pobere z morskih tal. Protistrupa ni. Med stožčarji je najbolj strupen 15 centimetrov veliki avstralski stožec, ki živi v Indijskem in Tihem oceanu. Njegov strup je mešanica 100 strupov. _____v žrtev izstrelijo strup z majhno harpuno. Znanstveniki so odkrili, da so nekatere mešanice tega strupa močnejše kot morfij.

NI NEVARNO ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ZELO NEVARNO

TEKMOVANJE

BESEDILO L:

Med zelo nevarne morske prebivalce štejemo zelo ljubko _____ napihovalko. Njen strup se nahaja v bodicah po celem telesu. Strup paralizira in onemogoči dihanje. A kljub strupenosti zaide ta _____ na Japonskem večkrat na krožnike gurmanov. Na Japonskem imenujejo to ribo fugu. Kuhar, ki pripravlja to ribo, mora imeti certifikat, saj je strup v notranjih organih in v koži. Največ smrtnih žrtev je zaradi neustrezne priprave te _____.

NI NEVARNO ZELO NEVARNO

BESEDILO M:

_____ je najbolj strupena riba na svetu. Riba sodi v družino bodik. Strup se nahaja v hrbtnih bodicah. Ta riba se barvno zelo dobro zlije z okoljem in jo zelo težko opazimo. Po nesreči stopimo nanjo v vodi, a tudi na obali. Na kopnem se _____ včasih zadržuje tudi do 24 ur. Strup je zelo nevaren in pik boli. Bolečina, ki jo povzroči ta strup, velja za najhujšo, kar jih lahko povzroči kakšno živo bitje. Strup je toplotno občutljiv, kar pomeni, da je napadeni del telesa dobro namakati v vodi, topli najmanj 45 stopinj Celzija. _____ živi ob obalah Tihega in Indijskega oceana. V Avstraliji so na plažah za prvo pomoč ob ožigu pripravljene steklenice s kisom.

NI NEVARNO ZELO NEVARNO

TEKMOVANJE

BESEDILO N:

Ime živopisana _____ podrevnica, ki živi v Srednji in Južni Ameriki, izvira iz dejstva, da so domačini v pragozdu njen strup namazali na konice svojih puščic. Te _____ izločajo strup skozi kožo, da bi odgnale sovražnike. _____ima v sebi toliko strupa, da lahko z njim ubije do 10 ljudi. Nekatere teorije trdijo, da _____ strupa ne proizvajajo same, ampak ga pridobijo s hrano kot na primer z mravljami, pršicami in stonogami.

NI NEVARNO ZELO NEVARNO

BESEDILO O:

Strupene _____ boste našli na vseh celinah. V Afriki se najbolj bojijo črne mambe, egipčanske kobre, afriške puhnice in puščavske purse. Na Srednjem vzhodu so poleg puščavske purse zelo nevarni tudi strupeni goži. V to družino sodi tudi v Avstraliji živeči celinski tajpan. Ta je najbolj strupena _____ na svetu. Ugriz te _____je tako strupen, da lahko ubije 100 ljudi ali 250 tisoč mišk. Njen strup je 300–krat močnejši od kobrinega. Pri človeku nastopi smrt v 45 minutah. Tajpan je zelo plašna _____ in se človeka izogiba. V Srednji in Južni Ameriki so najnevarnejše suličarke in klopotače. V Južni Aziji je seznam nevarnih _____ še daljši. Naše evropske _____ niso smrtno nevarne. Za njih obstaja protistrup.

NI NEVARNO ZELO NEVARNO

TEKMOVANJE

BESEDILO P:

Najnevarnejši je pakistanski rumeni _____. Strup je mešanica živčnih strupov, ki so nevarni že v nizkih koncentracijah. Raziskave pa kažejo, da je ena od sestavin v strupu potencial za zdravljenje možganskih tumorjev in za uravnavanje inzulina pri diabetesu.

NI NEVARNO ZELO NEVARNO

BESEDILO R:

_____ so žuželke, ki vsako leto prenesejo bolezni, kot so malarija in različne mrzlice, na okoli 700 milijonov ljudi. Zaradi tega umre 2 do 3 milijone ljudi. Bolezni prenašajo tudi na živali. Pri nas _____ še niso nevarni.

NI NEVARNO ZELO NEVARNO

Rešitve: A: krokodil B: morski pes C: piranja Č: povodni konj D: orka E: afriški bivol F: slon G: nosorog H: afrikanizirana čebela I: modrookčkasta hobotnica J: morska osa K: polž stožčar L: riba napihovalka M: vešček N: živopisana žaba podrevnica O: strupena kača P: škorpijon R: komar

SLUŠNA BESEDILA

VIKEND, KI MI JE BIL VŠEČ

Živjo, Barbara. Kaj delaš danes popoldne?
Živjo, Marko. Grem nakupovat. Greš z mano?
Kaj bi rada kupila?
Potrebujem nove čevlje.
Že veš, kje jih boš kupila?
Ne, šla bi pogledat po trgovinah.
Ne zameri, ampak ne hodim rad po trgovinah.
Razumem, bom vrašala Majo, ali bi šla z mano.
Pozneje se lahko dobiva na sladoled.
Rade volje, potem ti lahko pokažem še nove čevlje.
Prav, pokliči me, ko boš gotova z nakupi.
Dobro, do pozneje.